

19.02.2013. Nr. 11.09/ 384

Sanāksmes saistībā ar Satiksmes ministrijas jautājumiem attiecībā uz papildus darbu izpratni iepirkumu pārbaudēs protokols

Sanāksmes laiks un vieta: 2012.gada 13.decembris, Finanšu ministrija, 304.kab.

Sanāksmes sākums: pl.15:30

Sanāksmē piedalās:

Sanita Auniņa – Finanšu ministrija
Diāna Rancāne – Finanšu ministrija
Linda Barbara – Finanšu ministrija
Maruta Sbitņeva – Finanšu ministrija
Liene Vigule – Finanšu ministrija
Inta Vingre – Iepirkumu uzraudzības birojs
Ilze Aleksandroviča – Satiksmes ministrija
Inta Liepa – Satiksmes ministrija
Ārija Svarinska – Satiksmes ministrija
Normunds Gaigals – Satiksmes ministrija
Irina Vaščuka – Satiksmes ministrija

Sanāksmi protokolē:

Liene Vigule – Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu vadības sistēmas departamenta Ieviešanas sistēmas nodaļas vecākā eksperte

Sanāksmes mērķis: Pārrunāt vispārējos principus, kas piemērojami, ņemot vērā Satiksmes ministrijas (turpmāk - SM) jautājumus¹ saistībā ar izmaiņām projektu ietvaros un to pārbaudēm, t.sk., attiecībā uz papildu darbiem un iepirkuma pirmspārbaudēm.

Sanāksmes gaita:

- 1. SM pārstāvji norāda, ka vēlas panākt vienotu izpratni, kā atbildīgajai iestādei (turpmāk – AI) jāvērtē veiktās izmaiņas būvdarbu līgumos, t.i., atbilstoši Publisko iepirkumu likumam (turpmāk - PIL) vai noslēgtā līguma nosacījumiem katrā no gadījumiem, lai konceptuāli būtu vienota pieeja, kā arī varētu sniegt norādes finansējuma saņēmējiem. SM ir iesniegusi VI piemēru un gadījumu izklāstu par izmaiņām līguma nosacījumu ietvaros, papildu darbiem, pamatojoties uz atklātu procedūru, pamatojoties uz PIL 8.¹ pantu, sarunu procedūrās.*

Vadošās iestādes (turpmāk - VI) un Iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk - IUB) pārstāvji uzsver, ka, neskatoties uz SM iesniegto piemēru aprakstu, vispārīgi katrs gadījums jāvērtē atsevišķi, ņemot vērā katrā situācijā esošo apstākļu un dokumentu kopumu.

¹ Jautājumi norādīti Satiksmes ministrijas 2012.gada 5.decembra elektroniskā pasta vēstulē par izmaiņām projektu ietvaros un to pārbaudi (jautājumi pievienoti šī protokola pielikumā)

2. *Diskusijai sanāksmē SM izvirza jautājumu par to, kādi kritēriji darba daudzumu izmaiņu (līgumcenas ietvaros) gadījumos ir jāņem vērā vēl bez tā, ka AI vērtē atbilstību līguma nosacījumiem un iepirkuma nosacījumiem.*

VI pārstāvji norāda, ka līgumam pēc būtības nevajadzētu būt pretrunā PIL. VI pārstāvji papildus norāda, ka pagarinot līguma izpildes termiņu jāskatās, vai apstākļi nevarēja ietekmēt pārējos pretendētus iepirkumā, jāizvērtē, kādi kritēriji tika noteikti vērtēšanai.

SM pārstāvji vērš uzmanību uz to, ka pārbaudēs konstatējami gadījumi, kuri iestājas neatkarīgi no tā, kurš iepirkumā būtu uzvarētājs. Tādējādi pretrunas ar iepirkuma dokumentiem neveidojas, bet jautājums par pieļaujamajām darba apjoma izmaiņām un līguma grozījumiem paliek aktuāls.

VI pārstāvji norāda, ka no SM iesniegtajiem piemēriem secināms, ka neskaidrības rodas dēļ gadījumiem, kad līgumos tiek pieļautas pārāk lielas variācijas iespējas attiecībā uz situācijām, kad pieļaujamas izmaiņas darbu apjomā, līguma grozījumos.

SM pārstāvji skaidro, ka tiek izmantoti standarta būvniecības līgumi, kas paredz noteiktu rezervi līdz 5% no līguma, kas saskaņoti ar IUB. Tomēr SM pārstāvji piekrīt, ka jāskatās, vai attiecīgi veiktās izmaiņas nav pēc būtības uzskatāmas par papildus darbiem, t.i. vai ir pēc būtības iekļautas sākotnējā līgumā un tā priekšmetā, un ir bijušas objektīvi neparedzamas.

IUB pārstāve skaidro, ka līgumos var paredzēt rezervi sasniedzamajai vērtībai, tomēr jābūt norādītiem apstākļiem/vienībām, kur tā izlietojama. Izmaiņu akti, piemēram, var būt tikai iepriekš noteikto apstākļu/vienību ietvaros. Attiecībā uz papildus darbiem, neparedzamajiem apstākļiem un sarunu procedūras piemērošanu IUB ir sniedzis publiski pieejamus skaidrojumus.

Puses secina, ka papildus darbu gadījumā tie vērtējami pret atbilstību līguma un iepirkuma nosacījumiem.

3. *SM diskusijai izvirza gadījumus, kad ir papildu darbi un tiek piemērota procedūra atbilstoši PIL 8. un 8.¹ panta nosacījumiem. Pārrunājami jautājumi ir par gadījumiem, kad AI jāvērtē vai pārskata periodā ir veikti papildus darbi un vai tie ir pamatoti (ar ārkārtas vai neparedzamajiem apstākļiem) un papildus darbiem ir veikta atbilstoša iepirkuma procedūra.*

VI un IUB norāda, ka līdz šim arī šajos gadījumos ticis ņemts vērā ārkārtas vai neparedzamības apstākļi. IUB norāda, ka PIL 8.¹ panta piemērošanas gadījumi jāvērtē no iepirkuma procedūras sadalīšanas aspekta, lai pārliecinātos, vai tomēr nav rīkojams atklāts konkurss. IUB pārstāve skaidro, ka jebkādas rezerves līgumā pielīdzināmas līguma grozījumiem, kas papildāmas ar pamatojumu. IUB papildina, ka nevajadzētu paredzēt līgumā rezervi, skaidri nenorādot, kādos gadījumos tā tiks piemērota. Tāpat svarīgi ir, lai rezerve netiktu iztērēta, neiestājoties attiecīgajiem iepriekš norādītajiem nosacījumiem, tādējādi pasūtītājam šie nosacījumi/ gadījumi/ pozīciju robežas jāparedz iepriekš. Vērtējot līguma grozījumu pieļaujamību, jānošķir paredzamos no neparedzamajiem apstākļiem; iepriekš paredzamos apstākļus ieteicams jau sākotnēji norādīt līgumos atbilstoši PIL 67.¹ panta regulējumam.

Puses diskutē par neparedzamo darbu jēdzienu. SM pārstāvji norāda, ka Latvijas būvnormatīvi paredz rezervi neparedzētajiem darbiem. IUB pārstāve uz to norāda, ka neparedzētie darbi ir plašs jēdziens; finanšu rezervi pasūtītājs ietver savā būvniecības koptāmē, savukārt piedāvājumā pretendents jāierēķina izmaksas ar visiem riskiem. Līdz ar to neparedzēto darbu iespējamība un apjoms detalizēti jāapraksta iepirkuma dokumentācijā, pretējā gadījumā tie jāiepērk ar iepirkuma procedūru atbilstoši to līgumcēnai. Arī pie esošās situācijas, piemēram, gadījumos, kad var rasties kļūdas projektā, ir iespējams šādas situācijas robežas veiksmīgi iepriekš iepirkuma dokumentācijā aprakstīt, līdz ar to veicināt iespēju izdevumus attiecināt.

VI un IUB pārstāvji norāda, ka IUB atzinuma gadījumā AI jāņem vērā, ka IUB atzinumu ir sniedzis no pieejamās informācijas. Tādējādi jāvērtē, vai nav tādi papildus apstākļi /informācija, kas IUB nebija zināmi sniedzot atzinumu. Tāpat IUB norāda, ka atzinumus sniedz projektu, nevērtējot tā īstenošanas vietā atšķirībā no AI.

4. *SM jautā, kā izdevumu attiecināmību ietekmētu gadījumi, kuros ir konstatēti papildus darbi, tomēr piemērotas atbilstošas iepirkuma procedūras, piemēram, atklājas apjoma izmaiņas pret sākotnēji iepirkumā paredzētajām, kā rezultātā sludināts atklāts konkurss.*

VI norāda, ka šādos gadījumos papildus tiks skatīta situācija attiecībā pret rezultātu rādītājiem.

5. *SM vēlas uzzināt VI un IUB pieredzi attiecībā uz darbu samazināšanas gadījumiem.*

VI pārstāvji norāda, ka šādās situācijās jāņem vērā pozīcijas, to cena, citu pretendentu cenu pretstatījums, ietekme uz zemākās cenas izmaiņām iepirkuma procedūrā kopumā, sevišķi, ja tā tikusi noteikta kā vērtēšanas kritērijs iepirkuma procedūrā. IUB pārstāve norāda, ka papildus jāvērtē, vai iepirkuma procedūras nolikumā nav bijusi klauzula par to, no kurām pozīcijām var atteikties, kāda ir attiecīgā summa u.tml. aspekti, kas liecinātu, ka rezultātā pretendentiem tikušas nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas.

Pielikumā: SM jautājumi par grozījumiem projektos un to vērtēšanu uz 3 lapām.

Sanāksmi beidz: pl.16:30

Sanāksmi vadīja: Sanita Auniņa

Sanāksmi protokolēja: Liene Vigule



Jautājumi RI un VI		
<p>1. Vai darba daudzumu izmaiņu (līgumcenas ietvaros) gadījumā ir pietiekams, ka AI vērtē atbilstību līguma nosacījumiem un vai VI/RI, veicot projekta pārbaudes, nepiemēros minētam izmaiņām pieeju kā papildu darbu gadījumos (procedūra + pamatojums)?;</p> <p>2. Gadījumos, kad ir papildu darbi un tiek piemērota procedūra atbilstoši PIL 8. un 8.¹ panta nosacījumiem VI/RI vērtēs papildu darbu ārkārtas vai neparedzamības apstākļi? Vai pareizi saprotam, ka papildu darbi, kas tiek īstenoti, balstoties uz atklātu iepirkuma konkursa procedūru, jāvērtē tikai attiecībā uz veiktās PIL vai SPIL procedūras atbilstību normatīvo aktu prasībām?</p> <p>Līdz ar to vēlamies panākt vienotu izpratni, kā AI jāvērtē veiktās izmaiņas. t.i., atbilstoši PIL vai noslēgtā līguma nosacījumiem katrā no gadījumiem, lai konceptuāli būtu vienota pieeja arī no RI un VI puses.</p> <p>Zemāk piemēru un gadījumu datelizētāks izklāsts – izmaiņas līguma nosacījumu ietvarā; papildu darbi, pamatojoties uz atklātu procedūru, pamatojoties uz PIL 8. prim pantu, sarunu procedūras.</p>		
Saņēmējs	AI	Piemērs
<u>Darba daudzumu izmaiņas līguma (par būvdarbiem) ietvaros</u>		
Līguma noteiktais. Darba izmaiņas nedrīkst pārsniegt:		
1. Kāda līgumā sākotnēji paredzēta darba apjoms nedrīkst mainīties vairāk par 30%, ja tā dēļ darba cena mainās vairāk par 2% no līgumcenas;	Pārbauda vai pārskata perioda iesniegtajos izmaiņu aktos un kumulatīvi, kāda līgumā sākotnēji paredzēta darba apjoms nemainās vairāk par 30%, un tā dēļ darba cena nemainās vairāk par 2% no līgumcenas;	1. Iesniegti izmaiņu akti, kura ietvaros kāda līgumā sākotnēji paredzēta darba apjoms (kumulatīvi) mainās par 50%, un tā dēļ darba cena mainās par 0,5% no līgumcenas; 2. Iesniegti izmaiņu akti, kura ietvaros kāda līgumā sākotnēji paredzēta darba apjoms (kumulatīvi) mainās par 29,68% un tā dēļ darba cena mainās par 2,43% no līgumcenas;
2. Darba izmaiņas nedrīkst ietvert	Pārbauda vai pārskata perioda iesniegtajos	Pārskata perioda ir iesniegt izmaiņu akts, kura ietvaros

darbus, kādi sākotnēji nav paredzēti darba daudzumu sarakstā, ja to cena pārsniedz 0,5% no līgumcenas;	izmaiņu aktos un kumulatīvi ietverti darbi, kādi nav paredzēti darba daudzumu sarakstā, un to cena nepārsniedz 0,5% no līgumcenas;	ietverti darbi, kādi sākotnēji nav paredzēti darba daudzumu sarakstā un to cenā nepārsniedz 0,5% no līgumcenas;
3. Darba izmaiņām nepieciešamais kopējais Darba pabeigšanas termiņa pagarinājums nedrīkst pārsniegt 30 dienas;	Pārbauda vai pārskata periodā darba izmaiņām nepieciešamais kopējais darba pabeigšanas termiņa pagarinājums nepārsniedz 30 dienas (ja attiecināms)	Iesniegumā par darba daudzumu izmaiņām būvinženieris norāda (ja attiecināms) par termiņu, kas nepieciešams papildu darbu (darba daudzumu izmaiņām) izpildei.
4. Izmaiņu kopējā summa bez pievienotās vērtības nodokļa nedrīkst pārsniegt 5% no līgumcenas	Pārbauda un nodrošina lai iesniegto izmaiņu kopējā summa bez PVN nepārsniedz 5% no līgumcenas	Būvdarbu līguma ietvaros ir iesniegti 8 darba daudzumu izmaiņu akti, kuru kopēja summa bez PVN sastāda 4,8% no līgumcenas
Kāda līgumā sākotnēji paredzēta darba apjoms ir nepietiekams (pat ar izmaiņu aktiem darba daudzumos) ir nepieciešams vēl papildu darba apjomi, par kuru izsludināts iepirkums par papildu darbu veikšanu. Projektam piešķirtais attiecināmo izmaksu apjoms netiek pārsniegts		
Rīkota sarunu procedūra saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 63.panta ceturtais daļas 1.punktu.	Izvērtē atbilstību PIL 63.panta ceturtais daļas 1.punkta nosacījumiem un vai saskaņojums ar IUB	Būvniecības laikā tika konstatēts ka tāmes pozīcija „Ierakuma izstrāde un aizvešana uz atbērtni” un „Salizturīga slāņa izbūve 50cm biezumā” faktiskais apjoms būtiski atšķīrās no būvprojekta norādīta ka arī atklājas, ka ģeoloģiskie dati neatbilst reālajai situācijai un zem esošās grants segas konstatēts māla, melnzemes un smilts sajaukums. Lai turpinātu būvdarbus ir nepieciešams finansējums 166 490.67 LVL (bez PVN)
Rīkota sarunu procedūra saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 63.panta ceturtais daļas 1.punktu.	Izvērtē atbilstību PIL 63.panta ceturtais daļas 1.punkta nosacījumiem Saskaņojums ar IUB nav nepieciešams	Būvniecības laikā tika konstatēts ka tāmes pozīcija „Ierakuma izstrāde un aizvešana uz atbērtni” un „Salizturīga slāņa izbūve 50cm

		biezumā” faktiskais apjoms būtiski atšķirās no būvprojekta norādīta ka arī atklājas, ka ģeoloģiskie dati neatbilst reālajai situācijai un zem esošās grants segas konstatēts māla, melnzemes un smilts sajaukums. Lai turpinātu būvdarbus ir nepieciešams finansējums 119 000 LVL (bez PVN)
Rīkota atklāta konkursa procedūra saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 8.panta 1. un 2.punktu.		Būvniecības laikā tika konstatēts ka tāmes pozīcija „Ierakuma izstrāde un aizvešana uz atbērtni” un „Salizturīga slāņa izbūve 50cm biezumā” faktiskais apjoms būtiski atšķirās no būvprojekta norādīta ka arī atklājas, ka ģeoloģiskie dati neatbilst reālajai situācijai un zem esošās grants segas konstatēts māla, melnzemes un smilts sajaukums. Lai turpinātu būvdarbus ir nepieciešams finansējums 166 490.67 LVL (bez PVN)
Rīkota iepirkuma procedūra atbilstoši PIL 8. ¹ panta 10. daļas prasībām.		Būvniecības laikā tika konstatēts ka tāmes pozīcija „Ierakuma izstrāde un aizvešana uz atbērtni” un „Salizturīga slāņa izbūve 50cm biezumā” faktiskais apjoms būtiski atšķirās no būvprojekta norādīta ka arī atklājas, ka ģeoloģiskie dati neatbilst reālajai situācijai un zem esošās grants segas konstatēts māla, melnzemes un smilts sajaukums. Lai turpinātu būvdarbus ir nepieciešams finansējums 102 789 LVL (bez PVN)
Papildu darbi, kādi sākotnēji nav paredzēti darba daudzumu sarakstā, par kuru		

izsludināts iepirkums par papildu darbu veikšanu. Projektam piešķirtais attiecināmo izmaksu apjoms netiek pārsniegts		
Rīkota iepirkuma procedūra atbilstoši PIL 8.1 panta nosacījumiem		Būvdarbu izpildes procesā ir konstatēts, ka projekta realizācijai ir nepieciešams cits risinājums nogāžu nostiprināšanai nekā paredzēts esošajā projektā kā rezultāta rodas papildu darbi, kuri sākotnēji netika iekļauti darba daudzumos. Nepieciešams finansējums 55000 LVL (bez PVN)
Kāda līgumā sākotnēji paredzēta darba apjoms ir nepietiekams (pat ar izmaiņu aktiem darba daudzumos) ir nepieciešams vēl papildu darba apjomi, par kuru nav izsludināts iepirkums par papildu darbu veikšanu. Projektam piešķirtais attiecināmo izmaksu apjoms netiek pārsniegts		
Nav rīkota sarunu procedūra saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 63.panta ceturtās daļas 1.punktu, bet darbi veikti atbilstoši līguma nosacījumiem.	Izvērtē atbilstību PIL 63.panta ceturtās daļas 1.punkta nosacījumiem un vai saskaņojams ar IUB vai arī izvērtē atbilstoši līguma nosacījumiem	Būvniecības laikā tika konstatēts ka tāmes pozīcijas „X” faktiskais apjoms būtiski atšķiras no būvprojektā norādītā, jo atklājās, ka ir nepieciešams veikt līdzīgus darbus citā vietā. Papildus darbi iekļāvās līguma nosacījuma robežās.

Pašlaik SM iekšējās kārtībās paredzētās pārbaudes:

Par papildu darbiem

Atbilstoši SM iekšējo noteikumu Nr. pielikumā maksājuma pārbaudes lapa 5.3.1. punktā noteiktajam AI jāvērtē vai pārskata periodā ir veikti papildus darbi un vai tie ir pamatoti (ar ārkārtas vai neparedzamiem apstākļiem) un papildus darbiem ir veikta atbilstoša iepirkuma procedūra?

Pārrunājami jautājumi :

1. ārkārtas vai neparedzamības apstākļi neatkarīgi no procedūras izvēles (kādi tad kritēriji kas nosaka šos apstākļus?)
2. procedūras izvēle un to atbilstība PIL.

Par darba daudzuma izmaiņām

Atbilstoši SM iekšējo noteikumu Nr. pielikumā maksājuma pārbaudes lapa 5.3.3.punktā noteiktajām

- vai iesniegtais darba daudzuma izmaiņu akts atbilst līgumam; Pārbaudām līgumā noteikto par darba daudzumu izminām (LVC gadījumā 3.1.punkts „Izmaiņu akts, ar kuru noteikts Darba izmaiņas, ir š līguma sastāvdaļa un Izpildītājam jāpilda bezierunu kārtībā)

- ja ir iesniegts darba daudzuma izmaiņu akts, vai izmaiņas ir saistītas ar līgumā sākotnēji paredzēto darbu apjoma izmaiņām (LVC gadījumā atbilstība līguma 3.7.1.punktam „Kāda līgumā sākotnēji paredzēta darba apjoms nedrīkst mainīties vairāk par 30%, ja tā dēļ darba cena mainās vairāk par 2% no līgumcenas”);

- ja ir iesniegts darba daudzuma izmaiņu akts, vai izmaiņas ir saistītas ar līgumā sākotnēji neparedzēto darbu apjoma iekļaušanu (LVC gadījumā atbilstība līguma 3.7.2. punktam „Darba izmaiņas nedrīkst ietvert darbus, kādi sākotnēji nav paredzēti darba daudzumu sarakstā, ja to cena pārsniedz 0,5% no līgumcenas”);

Sanāk tā ka darba daudzumu izmaiņu gadījumā AI jāvērtē :

1. vai tas atbilst līguma nosacījumiem (vai darba daudzumu izmaiņās ir atrunāts līgumā)
2. darba daudzumu izmaiņu atbilstība nosacījumiem: sākotnēji paredzēta darba apjoma izmaiņas nedrīkst pārsniegt 30% un to izmaiņu ietekmē uz cenu nevar pārsniegt 2% (šo nosacījumu vienlaicīga izpilde), un darbi, kuri sākotnēji netika paredzēti nevar pārsniegt 0.5% no līgumcenas);

Pēc IN sanāk ka nav jāvērtē darba daudzumu nepieciešamību, pamatotību, paredzamību utml. Tam ir būvuzrauga (būvinženiera) iesniegums, analīze un apstiprinājums atbilstoši normatīvajiem aktiem būvniecības jomā.

Pārrunājami jautājumi

3. Vai darba daudzumu izmaiņu (līgumcenas ietvaros) gadījumā ir pietiekams, ka AI vērtē atbilstību līguma nosacījumiem un vai VI/RI, veicot projekta pārbaudes, nepiemēros minētam izmaiņām pieeju kā papildu darbu gadījumos (procedūra + pamatojums)?;
4. Gadījumos, kad ir papildu darbi un tiek piemērota procedūra atbilstoši PIL 8. un 8.¹ panta nosacījumiem, VI/RI vērtēs papildu darbu ārkārtas vai neparedzamības apstākli?
5. Kā AI jāvērtē veiktās izmaiņas. t.i., atbilstoši PIL vai noslēgtā līguma nosacījumiem.

